Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial 3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով

ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

9278
3KՈ5
Z-24
25 SEP 2006
09 DEC 2006

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿՈՄՈՒՆԻՍՏԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵ

ԲԱՄԲԱԿԱՑԱՆ ՇՐՋԱՆՆԵՐԻ ԿՈՒՍ. ՅԵՎ ԿՈՄՅԵՐԻՏ ՇՐՋԿՈՄՆԵՐԻՆ, ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ ՅԵՎ ԿՈՄՅԵՐԻՏԱԿԱՆ ԲՈԼՈՐ ԲՋԻՋՆԵՐԻՆ, ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ, ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՅԵՎ ԿՈՈՊԵՐԱՏԻՎ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿՈՄՖՐԱԿՑԻԱՆԵՐԻՆ

Մեր յերկրի ծանր արդյունաբերության թափուն զարգացման և գյուղի սոցիալիստական վերակառուցման ասպարեզում ձեռք բերված նվաճումների հիման վրա, կուսակցության 16-րդ համագումարն առաջադրեց նաև թեթև արդյունաբերության ավելի արագ զարգացման պրոբլեմը: Համագումարի այդ վորոշումը հնարավոր է և իրագործելի այն դեպքում, յերբ մեր կուսակցական, խորհրդային կազմակերպությունները բոլշևիկյան տեմպերով և վճռականությամբ առաջ կտանեն թեթև արդյունաբերության հումքային բազայի զարգացման խնդիրը, կապահովեն վերջինս անհրաժեշտ հումքով:

Տեքստիլ արդյունաբերությունը, վորը հանդիսանում է թեթև արդյունաբերության կարեվորագույն ճյուղերից մեկը, մեզանից պահանջում է ապահովել նրա անընդհատ աշխատանքը հումքով (բամբակով), ամբողջովին ազատվելով կապիտալիստական յերկրներից բամբակ ներմուծելուց: Այս խնդրի տեսակետից բամբակի ցանքերի տարածության լայնացման խընդիրը մեր կուսակցության տնտեսական-քաղաքական

17.09.2013
17.09.
9217

աշխատանքների հիմնական հարցերից մեկն է հանդիսանում ներկայումս:

Վերահիշյալից ելնելով, 1931 թվի գարնան գյուղատնտեսական կամպանիայի ընթացքում ծրագրված է բամբակի ցանքսի տարածությունն Անդրկովկասում հասցնել 250.000 հեկտարի՝ անցյալ տարվա 150.000 հեկտարի փոխարեն, Հայաստանում 25.000 հեկտարի, անցյալ տարվա 16.000 հեկտարի փոխարեն:

Կենտկոմը մատնանշում է, որ 5-ամյա պլանով բամբակի ցանքսերի տարածությունն Հայաստանում հասնելու յէ մոտ 50.000 հեկտարի: Այդ պատճառով ընթացիկ 31 տարվա պլանի հարյուր տոկոսի իրագործումը յերաշխիք պետք է հանդիսանա բամբակի ցանքադաշտերի լայնացման 5-ամյա պլանի իրագործմանը առաջիկա յերկու տարում:

Վերահիշյալից ելնելով, ՀԿԿ(բ) Կենտկոմը բամբակացան շրջանի կուս. և կոմյերիտ բջիջներին, անկուսակցական որգանների կոմֆրակցիաներին և բամբակացան շրջանների կուսակցական բոլոր ընկերներին առաջարկում է.—

Մոբիլիզացիայի յենթարկել կուս. և կոմյերիտ կազմակերպություններին, կոլտնտեսականներին, չքավոր ու միջակ գյուղացիությանը և կուսակցական բոլոր չարժարեր ուժերը (գյուղխորհուրդ, կոոպերացիա, ԼԿՅԵՄ բջիջներ, պատգամավորական ժողովներ և այլն) բամբակի ցանքատարածության 1931 թվի մարտական պլանը հարյուր տոկոսով իրագործելու համար:

Կենտկոմի որոշմամբ դեկտեմբերի 20-ից մինչև հունվարի 20-ը հայտարարվում է բամբակի 1931 թվի պլանների մասսայականացման հարվածային ամիս: Այդ ժամանակամիջոցում կուսկազմակերպություննե-րը պլանները պետք է հասցնեն մինչև գյ[illegible]ր, կոլտնտեսությունը, անհատական չքավոր—միջակային և կուլակային տնտեսությունները:

Կենտկոմը մատնանշում է, որ շնորհիվ կուսակցական և խորհրդային առանձին կազմակերպությունների վոչ սիստեմատիկ հսկողությանը և աչալրջությանը՝ անցյալ տարի առանձին տնտեսություններ, հատկապես կուլակային և ուռճացած տնտեսությունները կարողացան թաքցնել բամբակի համար պլանի հողային տարածությունները՝ փոխարինելով այն հացահատիկային կուլտուրաներով: Սրան պետք է ավելացնել նաև այն, որ գրեթե բոլոր բամբակացան շրջանները և նույնիսկ մի քանի կոլտնտեսություններ վոչ միայն չկատարեցին իրենց պլանները, այլև ուռցրած, սխալ և իրականության չհամապատասխանող տվյալներով շփոթության մեջ գցեցին վերադաս որգաններին (Ղուրդուղուլիի կոլտնտեսություն, «Անաստված» կոլտնտեսություն և այլն):

Վեդիի շրջանային կոմիտեն փոխանակ գլխավորելու բամբակի ընթացիկ տարվա կամպանիան և վճռական հակահարված տալու դասակարգային թշնամու ընդդիմադրությանը՝ ցույց տվեց կատարյալ անճարակություն և ոպորտունիստական վերաբերմունք դեպի տնտեսական և քաղաքական կարևորագույն այս կամպանիան, որի պատճառով Կենտկոմը փոխեց Վեդիի շրջկոմի ղեկավարությունը:

Կենտկոմն առաջարկում է 1931 թվի շրջանային պլանները մանրամասն կերպով քննության առնել շրջանային կոմիտեներում, գյուղական պլանները գյուղկոմ. և ԼԿՅԵՄ բջիջներում, կոլտնտեսություններում, բատրակա-չքավորական ժողովներում, գյուղխորհրդում և հասարակական ժողովներում: Այս գործը պետք է կազմակերպել այնպես, որ յուրաքանչյուր

գյուղ, կոլտնտեսություն, անհատական չքավոր-միջակային և հատկապես կուլակային և ուռճացած տնտեսությունն ստանա ռեալ, փորձված և հաստատուն պլանային առաջադրություններ բամբակի ցանքսի տարածության վերաբերյալ: Գյուղբջիջներն ու գյուղխորհուրդները պետք է հսկեն և պատասխանատու լինեն այդ պլանների ամբողջական իրագործման համար: Բամբակի համար պիտանի բոլոր այն հողամասերը, վորոնք հակառակ տեղական օրգանների ցուցմունքներին ցանվել են հացահատիկային և այլ կուլտուրաներով՝ անմիջապես պետք է վերահերկել՝ գարնանը բամբակ ցանելու համար:

Կազմակերպչական և բացատրական վերահիշյալ աշխատանքների հետ միասին, Կենտկոմն առաջարկում է ձեռք առնել բոլոր միջոցները՝ բամբակի աշնանավարի պլանը հարյուր տոկոսով իրագործելու համար (վերջին տվյալներով աշնանավար արված է ընդամենը 8·500 հեկտար՝ 14·000-ի փոխարեն): Անհրաժեշտ է Սարդարաբադի և Ուլուխանլվի մեքենա-տրակտորային կայանների լրիվ ծանրաբեռնվածությամբ և գյուղական ինվենտարի կազմակերպման և մաքսիմում օգտագործման միջոցով ամբողջովին իրագործել աշնանավարը: Կենտկոմը կուսկազմակերպությունների ուշադրությունն է հրավիրում այն բանի վրա, վոր հարվածային ամսվա ընթացքում և վողջ ընթացիկ ձմեռը սիստեմատիկաբար նախապատրաստվեն բամբակի գարնան ցանքի հետ կապված բոլոր խնդիրները (սերմացվի հայթայթում, մեքենաների նորոգում, ձիա-մեքենային և յեզամեքենային կոլոնաների կազմակերպում, բամբակացան շրջաններին տրվելիք նոր վարկերի ռացիոնալ օգտագործում և այլն):

Բամբակի ցանքատարածության ընդլայնումը պահանջում է ջրային մեծ ռեսուրսներ և նրանց ռացիոնալ օգտագործումը: ԿԿ-ն առաջարկում է Հայջրտնտեսությանը՝ բամբակի 31 թվի ցանքատարածությունն ամբողջապես ապահովել ջրով: Կենտկոմն առաջարկում է շրջանային կոմիտեներին՝ առավելագույն ուշադրություն դարձնել ջրի ռացիոնալ օգտագործման խնդրին և մշակել այդ հարցի հետ կապված գործնական ձեռնարկումներ (առուների մաքրման խնդիրը, ջրային ցանցի վերակառուցումը, ոռոգման ռեժիմի պահպանումը և այլն):

Կենտկոմը բամբակացան շրջանների կուսկազմակերպությունների հատուկ ուշադրությունն է հրավիրում բամբակի բերքատվության բարձրացման խնդրի վրա: Անցյալ տարի մի շարք վայրերում և կոլտնտեսություններում անհրաժեշտ ուշադրություն դարձված չի յեղել մինչև իսկ մինիմում ագրո-ձեռնարկումների իրագործմանը (աշնանավար, քաղհան, բուկլցնել, ժամանակին ջրել և այլն) բամբակի դաշտերում: Այդ իսկ պատճառով, բամբակի բերքատվությունն այս տարի չհասավ մեր պլանային յենթադրություններին: Կենտկոմը Հողժողկոմատին և բամբակացան կոոպերացիային առաջարկում է մշակել համապատասխան միջոցներ՝ 1931 թվի բամբակի ցանքսի ամբողջ տարածությունը ագրո-ձեռնարկումներով և պարարտանյութով ապահովելու համար: Շրջանային կոմիտեներին՝ Հողժողկոմատի հետ միասին կազմակերպել ագրո-լիազորների վերապատրաստման դասընթացներ, ինչպես և բացատրական լայն աշխատանք տանել գյուղացիության մեջ՝ ագրոմինիմումն իրագործելու համար: Կենտկոմն ընդգծում է, վոր մեր առաջ վորպես հիմնական

խնդիր՝ դրված է ոչ միայն բամբակի ցանքերի տարածության ավելացումը, այլև բերքատվության բարձրացումը:

Բամբակի 1931 թվի բոլշևիկյան պլանի իրագործումն իր հիմքում պետք է ունենա կոլտնտշարժման նոր վերելքի ստեղծումը: Նա պետք է խթան հանդիսանա նոր կոլտնտեսությունների կազմակերպմանը, նոր հազարավոր և տասնյակ հազարավոր չքավոր ու միջակ գյուղացիների ներգրավմանը կոլտնտեսություններում: Բամբակացան շրջանների համար մշակված կոլեկտիվացման 1931 թվի ստուգիչ թվերը միանգամայն իրագործելի պիտի համարել: (Ղուրդղուլի 55 տոկոս, Վաղ-պատ 42 տոկոս, Ղամարլու 40 տոկոս, Վեդի 13 տոկոս): Կենտկոմն առաջարկում է բամբակացան շրջանի կուսկազմակերպություններին, բամբակի արտադրական պլանի իրագործման բազայի վրա կուլակին ջախջախիչ հարված տալու նշանաբանով, ծավալելով վճռական և չեչտակի պայքար աջ օպորտունիզմի դեմ՝ որպես գլխավոր վտանգի, հարվածելով և արմատախիլ անելով «ձախ» խոտորման յուրաքանչյուր ունցեղկելը, արտադրական նոր ընկերությունների կազմակերպման, յեղածների ամրապնդման և կոլտնտեսությունների նվաճումների լայն բացատրման միջոցով առաջ տանել կոլեկտիվացման գործը՝ ամբողջ ուժով նախապատրաստելով կուլակի լիկվիդացիան որպես դասակարգի՝ համատարած կոլեկտիվացման հիման վրա:

Կասկածից դուրս է, որ բամբակի 1931 թվի պլանի իրագործումը, կոլտնտշարժման նոր վերելքը և վերահիշյալ բոլոր ձեռնարկումներն էլ ավելի կսրեն դասակարգային պայքարը գյուղում: Գյուղի կուլակը, դաշնակը, հակախորհրդային տարրերը, ինչպես

նաև աջ օպորտունիստները կատաղի դիմադրություն ցույց կտան բամբակի պլանների իրագործմանը և ձեռք կառնեն բոլոր միջոցները՝ վիժեցնելու այն: Կենտկոմն առաջարկում է մոբիլիզացիայի յենթարկել կուսկոմյերիտական կազմակերպությունները, կոլտնտեսական և չքավոր-միջակ գյուղացիությանը, դասակարգային թշնամուն և նրա ագենտուրային՝ աջ օպորտյունիզմին վճռական հակահարված տալու համար: Կենտկոմը մատնանշում է, որ բամբակի ցանքերի յուրաքանչյուր հեկտարի ավելացումը մի նոր բակի համար, դա պայքար է ընդդեմ կուլակի: Ահա հարված է դասակարգային թշնամուն և պայքար բամթե ինչու դաշնակցականները վայնասուն են բարձրացնում ընդդեմ բամբակի պլանների իրագործման: Ահա թե ինչու նրանք սուտ պրովոկացիաներ են տարածում այն մասին, թե իբր խորհրդային իշխանությունը շահագործում է բամբակացան գյուղացիներին այն ժամանակ, յերբ ամենաարագ թափով բարելավվում է Ղուրնակ, Վեդիի, Վաղարշապատի և Ղամարլուի ղուղլիի, բամբակացան կոլտնտեսականների և չքավոր ու միջակ գյուղացիների տնտեսական դրությունը:

Կենտկոմը կոչ է անում կուսկոմյերիտական կազմակերպություններին, կոլտնտեսականներին և չքավոր ու միջակ գյուղացիներին, փաստացի, կոնկրետ նվաճումների հիման վրա արժանի հակահարված տալ դաշնակցական սուտ պրովոկացիային և ջախջախել կուլակի դիմադրությունը: Առանց կուլակ-դաշնակ տարրերին ջախջախիչ հարված տալու և նրանց դիմադրությունը կոտրելու անհնար կլինի բամբակի 1931 թվի պլաններն իրագործել:

Կենտկոմը նախազգուշացնում է կուսակցական բոլոր կազմակերպություններին, որ բամբակի 1931

թվի պլանի իրագործումը պետք է գնա ոչ միայն իշխանության բարձրագույն և տեղական օրգանների ադմինիստրատիվ փորոշումներով, այլև առաջին հերթին մասսայական լայն բացատրական աշխատանքի ծավալմամբ, կոլտնտեսականների, չքավոր ու միջակ գյուղացիների ուժերի մոբիլիզացիայով: Շրջկոմները և մամուլի օրգաններն օգտագործելով բամբակացան շրջանների գյուղացիության ձեռք բերած նվաճումները, նրանց տնտեսական գրության բարելավումը, պետք է ծավալեն բացատրական ագիտացիոն լայն աշխատանք գյուղացիության մեջ 1931 թ. պլանների իրագործման շուրջը:

Կենտկոմն առաջարկում է այս նամակը մանրամասն կերպով քննության առնել բամբակացան շրջանների կուսկոմյերիտական բոլոր բջիջներում և անկուսակցական օրգանների կոնֆերանսներում՝ նշելով տվյալ կազմակերպության այդ ուղղությամբ կատարվելիք բոլոր ձեռնարկումները:

Կենտկոմն ընդգծում է, որ բամբակացան շրջանների կուսկազմակերպությունների աշխատանքի գըլխավոր չափանիշը պետք է հանդիսանա բամբակի **1931** թվի պլանի **100** տոկոսի իրագործումը:

Հ. Կ. Կ. (բ) Կ. Կ. ՔԱՐՏՈՒՂԱՐ՝

Ա. ԽԱՆՋՅԱՆ

ՀՀ Ազգային գրադարան
NL0187442
ЗКП5
Z-24

ՀԱՅՊՈԼԻԳՐԱՖԻ ՏՊԱՐԱՆ

ՊԱՏՎԵՐ 1138 ՏԻՐԱԺ 800 ԹՈՒՅԼԱՏՐՎԱԾ Է